

Gabriel Popa, Adrian Zanoschi,
Gheorghe Iurea, Dorel Luchian

MATEMATICĂ

EVALUAREA NAȚIONALĂ 2022

Clasa a VIII-a

- Memorator cu cele mai importante noțiuni și definiții din programă
- Teme recapitulative conținute de programa de examen
- 70 de variante de subiecte cu soluții de rezolvare

Cuvânt-înainte / **5**

MEMORATOR DE MATEMATICĂ / **7**

TEME RECAPITULATIVE / **20**

MODELE DE TESTE PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ / **58**

SOLUȚII

TEME RECAPITULATIVE / **230**

MODELE DE TESTE PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ / **244**

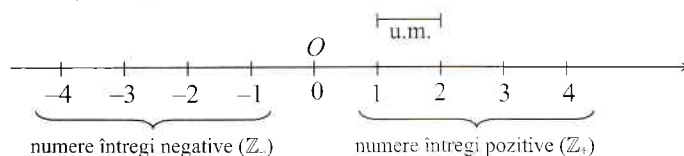
ALGEBRĂ

MULȚIMI NUMERICE

$\mathbb{N}$ – mulțimea numerelor naturale; $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$, $\mathbb{N}^* = \mathbb{N} \setminus \{0\}$.

$\mathbb{Z}$ – mulțimea numerelor întregi; $\mathbb{Z} = \{\dots, -3, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$, $\mathbb{Z}^* = \mathbb{Z} \setminus \{0\}$.

$\mathbb{Z}_+ = \{x \in \mathbb{Z} \mid x > 0\}$; $\mathbb{Z}_- = \{x \in \mathbb{Z} \mid x < 0\}$.

$\mathbb{Q}$ – mulțimea numerelor raționale; $\mathbb{Q} = \left\{ \frac{a}{b} \mid a \in \mathbb{Z} \text{ și } b \in \mathbb{Z}^* \right\}$. $\mathbb{Q}^* = \mathbb{Q} \setminus \{0\}$; $\mathbb{Q}_+ = \{x \in \mathbb{Q} \mid x > 0\}$; $\mathbb{Q}_- = \{x \in \mathbb{Q} \mid x < 0\}$.

$\mathbb{R}$ – mulțimea numerelor reale, $\mathbb{R}^* = \mathbb{R} \setminus \{0\}$.

$\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ = mulțimea numerelor iraționale.

$$\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}.$$

OPERAȚII CU MULȚIMI

Reuniunea: $A \cup B = \{x \mid x \in A \text{ sau } x \in B\}$.

Intersecția: $A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \in B\}$.

Diferența: $A \setminus B = \{x \mid x \in A \text{ și } x \notin B\}$.

OPERAȚII CU NUMERE

Factor comun: $f \cdot a \pm f \cdot b = f \cdot (a \pm b)$, $\forall a, b, f \in \mathbb{R}$.

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{(1+n) \cdot n}{2}, \forall n \in \mathbb{N}^*.$$

$$n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n, \forall n \in \mathbb{N}^* \text{ (citim: „n factorial”); } 0! = 1.$$

Opusul numărului real r este numărul real $-r$.

Inversul numărului real nenul r este numărul real $r^{-1} = \frac{1}{r}$.

TEOREMA ÎMPĂRȚIRII CU REST

În $\mathbb{N}$: $\forall a, b \in \mathbb{N}, b \neq 0, \exists! c, r \in \mathbb{N}$ astfel încât $a = b \cdot c + r, 0 \leq r < b$.

În $\mathbb{Z}$: $\forall a, b \in \mathbb{Z}, b \neq 0, \exists! c \in \mathbb{Z}, r \in \mathbb{N}$ astfel încât $a = b \cdot c + r, 0 \leq r < |b|$.

DIVIZIBILITATE ÎN $\mathbb{N}$

Pentru $d, m \in \mathbb{N}$ spunem că $d \mid m$ dacă există $x \in \mathbb{N}$ astfel încât $m = d \cdot x$.

Proprietăți:

$$P_1: 1 \mid n; n \mid 0, \forall n \in \mathbb{N};$$

$$P_2: \text{Dacă } a, d \in \mathbb{N} \text{ și } d \mid a, \text{ atunci } d \mid a \cdot n, \forall n \in \mathbb{N};$$

$$P_3: \text{Dacă } a, b, d \in \mathbb{N}, d \mid a \text{ și } d \mid b, \text{ atunci } d \mid (a \pm b).$$

Criterii de divizibilitate:

$$\text{I. Folosind ultima cifră a numărului: } 2 \mid n \Leftrightarrow u(n) \in \{0, 2, 4, 6, 8\}; 5 \mid n \Leftrightarrow u(n) \in \{0, 5\}; 10 \mid n \Leftrightarrow u(n) = 0.$$

$$\text{II. Folosind suma cifrelor numărului: } 3 \mid n \Leftrightarrow 3 \mid S(n); 9 \mid n \Leftrightarrow 9 \mid S(n).$$

$$\text{III. Folosind ultimele două cifre ale numărului: } 4 \mid \overline{a \dots xy} \Leftrightarrow 4 \mid \overline{xy}; 25 \mid \overline{a \dots xy} \Leftrightarrow 25 \mid \overline{xy}.$$

Număr prim: număr natural care are exact doi divizori.

C.m.m.d.c.: $d = (a, b)$ dacă: i) $d \mid a$ și $d \mid b$;
ii) dacă $d' \mid a$ și $d' \mid b$, atunci $d' \mid d$.

Pentru a calcula (a, b) procedăm astfel:

- descompunem numerele a și b în factori primi;
- luăm factorii primi comuni, o singură dată, la exponentul cel mai mic și îi înmulțim.

Numerele a și b sunt relativ prime (prime între ele) dacă $(a, b) = 1$.

Dacă $d = (a, b)$, atunci $a = dx$, $b = dy$, cu $x, y \in \mathbb{N}$, $(x, y) = 1$.

Dacă $n \mid a$ și $n \mid b$, atunci $n \mid (a, b)$.

Dacă $a \mid b \cdot c$ și $(a, b) = 1$, atunci $a \mid c$.

C.m.m.m.c.: $m = [a, b]$ dacă: i) $a \mid m$ și $b \mid m$;
ii) dacă $a \mid m'$ și $b \mid m'$, atunci $m \mid m'$.

Pentru a calcula $[a, b]$ procedăm astfel:

- descompunem numerele a și b în factori primi;
- luăm factorii primi comuni și necomuni, o singură dată, la exponentul cel mai mare și îi înmulțim.

Dacă $a \mid n$ și $b \mid n$, atunci $[a, b] \mid n$.

Oricare ar fi $a, b \in \mathbb{N}$, are loc egalitatea $(a, b) \cdot [a, b] = a \cdot b$.

PUTERI

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot a \cdots a}_{\text{de } n \text{ ori}}, a \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{N}^*;$$

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}, a \in \mathbb{R}^*, n \in \mathbb{N}.$$

$$a^0 = 1, \forall a \in \mathbb{R}^*; a^1 = a, \forall a \in \mathbb{R}; 1^n = 1, \forall n \in \mathbb{N}; 0^0 \text{ nu are sens.}$$

Operații cu puteri

$$1. a^m \cdot a^n = a^{m+n}, \forall a \in \mathbb{R}^*, m, n \in \mathbb{Z}.$$

$$2. a^m : a^n = a^{m-n}, \forall a \in \mathbb{R}^*, m, n \in \mathbb{Z}.$$

$$3. (a^m)^n = a^{mn}, \forall a \in \mathbb{R}^*, m, n \in \mathbb{Z}.$$

$$4. (a \cdot b)^n = a^n \cdot b^n, \forall a, b \in \mathbb{R}^*, n \in \mathbb{Z}.$$

$$5. (a : b)^n = a^n : b^n, a, b \in \mathbb{R}^*, n \in \mathbb{Z}.$$

$$6. (-1)^n = \begin{cases} 1, & \text{dacă } n \text{ este număr par;} \\ -1, & \text{dacă } n \text{ este număr impar.} \end{cases}$$

fracții ordinare, fracții zecimale

Fracție ireductibilă: $\frac{a}{b}$, cu $a, b \in \mathbb{N}$, $b \neq 0$, $(a, b) = 1$.

Fracții echivalente: $\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$ dacă $a \cdot d = b \cdot c$.

Dacă $a \in \mathbb{Z}$, $b \in \mathbb{Z}^*$, atunci $\frac{a}{b} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow b \mid a$.

Transformarea fracțiilor zecimale în fracții ordinare:

Tipul fracției zecimale	Mod de transformare	Exemplu
zecimală finită	$\overline{a, b_1 b_2 \dots b_k} = a \frac{\overline{b_1 b_2 \dots b_k}}{10^k}$	$2,79 = 2 \frac{79}{10^2} = \frac{279}{100}$
periodică simplă	$\overline{a, (b_1 b_2 \dots b_k)} = a \frac{\overline{b_1 b_2 \dots b_k}}{\underbrace{99 \dots 9}_{k \text{ ori}}}$	$13,(24) = 13 \frac{24}{99}$
periodică mixtă	$\overline{a, b_1 b_2 \dots b_k (c_1 c_2 \dots c_p)} = a \frac{\overline{b_1 b_2 \dots b_k c_p} - \overline{b_1 b_2 \dots b_k}}{\underbrace{99 \dots 9}_{p \text{ ori}} \underbrace{00 \dots 0}_{k \text{ ori}}}$	$3,61(754) = 3 \frac{61754 - 61}{99900}$

$$m_a = \frac{x_1 + x_2}{2}; m_a = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_k}{k}, \quad \forall x_1, x_2, \dots, x_k \in \mathbb{R}.$$

Dacă $p_1, p_2, \dots, p_k$ sunt respectiv ponderile numerelor $x_1, x_2, \dots, x_k$, atunci:

$$m_p = \frac{x_1 p_1 + x_2 p_2 + \dots + x_k p_k}{p_1 + p_2 + \dots + p_k} \quad (\text{media aritmetică ponderată}).$$

MODULUL UNUI NUMĂR REAL

$$|x| - \text{modulul (sau valoarea absolută) a unui număr real; } |x| = \begin{cases} x, & \text{dacă } x \geq 0 \\ -x, & \text{dacă } x < 0 \end{cases}.$$

Proprietăți ale modulului:

$$P_1: |x| \geq 0, \quad \forall x \in \mathbb{R}; \quad |x| = 0 \Leftrightarrow x = 0;$$

$$P_2: |x \cdot y| = |x| \cdot |y|, \quad \forall x, y \in \mathbb{R};$$

$$P_3: \left| \frac{x}{y} \right| = \frac{|x|}{|y|}, \quad \forall x \in \mathbb{R}, y \in \mathbb{R}^*;$$

$$P_4: |x + y| \leq |x| + |y|, \quad \forall x, y \in \mathbb{R}.$$

PARTEA ÎNTREAGĂ A UNUI NUMĂR REAL: $[x]$

$$[x] \leq x < [x] + 1; \quad [x] \in \mathbb{Z}.$$

PARTEA FRAȚIONARĂ A UNUI NUMĂR REAL: $\{x\}$

$$\{x\} = x - [x]; \quad 0 \leq \{x\} < 1.$$

RĂDĂCINA PĂTRATĂ (RADICALUL)

$$\sqrt{a} = x \Leftrightarrow x^2 = a, \quad \text{unde } a, x \in \mathbb{R}, a, x \geq 0.$$

REGULI DE CALCUL CU RADICALI

$$1. \text{ Dacă } a \geq 0, b \geq 0, \text{ atunci } \sqrt{a} \cdot \sqrt{b} = \sqrt{a \cdot b}.$$

$$2. \text{ Dacă } a \geq 0, b > 0, \text{ atunci } \sqrt{a} : \sqrt{b} = \sqrt{a : b} \Leftrightarrow \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a}{b}}.$$

$$3. \sqrt{a^2 b} = a \sqrt{b}, \quad a \geq 0, b \geq 0.$$

$$4. \sqrt{a^2} = |a|, \quad a \in \mathbb{R}; \quad \sqrt{a^2} = (\sqrt{a})^2 = a, \text{ dacă } a \in \mathbb{R}_+; \quad \sqrt{a^2 b} = |a| \sqrt{b}, \quad a \in \mathbb{R}, b \geq 0.$$

RAȚIONALIZAREA NUMITORULUI

$$1. \frac{\sqrt{b}c}{a\sqrt{b}} = \frac{c\sqrt{b}}{a \cdot b}, \quad b > 0, a \neq 0.$$

$$2. \frac{\sqrt{a-b}c}{\sqrt{a} + \sqrt{b}} = \frac{c(\sqrt{a} - \sqrt{b})}{a - b}, \quad \frac{\sqrt{a+b}c}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} = \frac{c(\sqrt{a} + \sqrt{b})}{a - b}, \quad a > 0, b > 0, a \neq b.$$

$$3. \frac{n}{a\sqrt{b} \pm c\sqrt{d}} = \frac{n(a\sqrt{b} \mp c\sqrt{d})}{a^2 \cdot b - c^2 \cdot d}, \quad b > 0, d > 0, a \in \mathbb{Q}^*, c \in \mathbb{Q}^* \text{ și } a^2 b \neq c^2 d.$$

FORMULA RADICALILOR COMPUȘI

$$\sqrt{a \pm \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a+c}{2}} \pm \sqrt{\frac{a-c}{2}}, \quad \text{unde } c = \sqrt{a^2 - b}$$

$$\begin{aligned}(a; b) &= \{x \in \mathbb{R} \mid a < x < b\}; (a; b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a < x \leq b\}; [a; b] = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x \leq b\}; [a; b) = \{x \in \mathbb{R} \mid a \leq x < b\}. \\ [a; +\infty) &= \{x \in \mathbb{R} \mid x \geq a\}; (a; +\infty) = \{x \in \mathbb{R} \mid x > a\}; (-\infty; a) = \{x \in \mathbb{R} \mid x < a\}; (-\infty; a] = \{x \in \mathbb{R} \mid x \leq a\}. \\ \{x \in \mathbb{R} \mid |x| \leq a\} &= [-a; a]. \quad \{x \in \mathbb{R} \mid |x| \geq a\} = (-\infty; -a] \cup [a; +\infty).\end{aligned}$$

FORMULE DE CALCUL PRESCURTAT

$$1. (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2. \quad 2. (a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2. \quad 3. (a+b)(a-b) = a^2 - b^2.$$

MEDIA GEOMETRICĂ (PROPORȚIONALĂ)

$$m_g = \sqrt{a \cdot b}, \quad a \geq 0, b \geq 0;$$

$$a \leq m_g \leq m_a \leq b, \text{ pentru } 0 \leq a \leq b \text{ (inegalitatea mediilor).}$$

PRODUSUL CARTEZIAN

$$A \times B = \{(x, y) \mid x \in A \text{ și } y \in B\}.$$

Dacă alegem în plan un sistem de coordonate xOy , putem identifica elementele produsului cartezian $\mathbb{R} \times \mathbb{R}$ cu punctele planului. Oricărei perechi ordonate de numere reale (x_A, y_A) îi corespunde un unic punct $A(x_A, y_A)$; x_A se numește abscisa punctului A , iar y_A se numește ordonata punctului A .

Distanța dintre două puncte $A(x_A, y_A)$ și $B(x_B, y_B)$ se calculează după formula: $AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$.

$$\text{Coordonatele mijlocului segmentului } AB \text{ sunt: } x_M = \frac{x_A + x_B}{2}; \quad y_M = \frac{y_A + y_B}{2}.$$

FUNCȚII

Fie A și B două mulțimi nevide. Dacă printr-un procedeu oarecare facem ca *fiecărui* element din mulțimea A să-i corespundă *un singur* element din mulțimea B , atunci spunem că am definit o funcție de la A la B .

$f: A \rightarrow B$; A – domeniul de definiție; B – codomeniul.

Graficul unei funcții: $G_f = \{(x, y) \in A \times B \mid x \in A, y = f(x)\}$.

$M(x, y) \in G_f \Leftrightarrow f(x) = y$, cu $x \in A, y \in B$.

Funcțiile $f: A \rightarrow B$ și $g: C \rightarrow D$ sunt egale dacă $A = C, B = D$ și $f(x) = g(x), \forall x \in A$.

FUNCȚIA DE GRADUL I

Este o funcție $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definită prin $f(x) = ax + b$, unde $a, b \in \mathbb{R}, a \neq 0$.

Graficul unei asemenea funcții este o dreaptă oblică.

$$G_f \cap O_y = \{A(0; b)\}$$

$$G_f \cap O_x = \left\{ B\left(-\frac{b}{a}; 0\right) \right\}$$

Punctele de intersecție a graficului cu axele de coordonate.

Dacă $a = 0$, atunci $f(x) = b$ (funcția este constantă); graficul este o dreaptă orizontală.

ECUAȚIA DE GRADUL AL II-LEA

Forma generală: $ax^2 + bx + c = 0$, unde $a \in \mathbb{R}^*, b, c \in \mathbb{R}$. Discriminantul ecuației: $\Delta = b^2 - 4ac$.

$$\text{Dacă } \Delta > 0, \text{ ecuația are două soluții reale distincte: } x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}.$$

$$\text{Dacă } \Delta = 0, \text{ cele două soluții sunt egale: } x_1 = x_2 = -\frac{b}{2a}.$$

Dacă $\Delta < 0$, ecuația nu are soluții reale.

Pentru $\Delta \geq 0$, expresia $ax^2 + bx + c$ se descompune în factori astfel: $a(x - x_1)(x - x_2)$.

UNITĂȚI DE MĂSURĂ

Unitatea de exprimare Tipul măsurătorii	Submultiplii	Unitatea principală	Multiplii
Lungime	mm $\xrightarrow{:10}$ cm $\xrightarrow{:10}$ dm $\xrightarrow{:10}$ m $\xrightarrow{:10}$ dam $\xrightarrow{:10}$ hm $\xrightarrow{:10}$ km $\xleftarrow{\times 10}$ $\xleftarrow{\times 10}$ $\xleftarrow{\times 10}$ $\xleftarrow{\times 10}$ $\xleftarrow{\times 10}$ $\xleftarrow{\times 10}$	m	dam, hm, km
Suprafață	mm ² $\xrightarrow{:10^2}$ cm ² $\xrightarrow{:10^2}$ dm ² $\xrightarrow{:10^2}$ m ² $\xrightarrow{:10^2}$ dam ² $\xrightarrow{:10^2}$ hm ² $\xrightarrow{:10^2}$ km ² $\xleftarrow{\times 10^2}$ $\xleftarrow{\times 10^2}$ $\xleftarrow{\times 10^2}$ $\xleftarrow{\times 10^2}$ $\xleftarrow{\times 10^2}$ $\xleftarrow{\times 10^2}$	m ²	dam ² , hm ² , km ²
Volum	mm ³ $\xrightarrow{:10^3}$ cm ³ $\xrightarrow{:10^3}$ dm ³ $\xrightarrow{:10^3}$ m ³ $\xrightarrow{:10^3}$ dam ³ $\xrightarrow{:10^3}$ hm ³ $\xrightarrow{:10^3}$ km ³ $\xleftarrow{\times 10^3}$ $\xleftarrow{\times 10^3}$ $\xleftarrow{\times 10^3}$ $\xleftarrow{\times 10^3}$ $\xleftarrow{\times 10^3}$ $\xleftarrow{\times 10^3}$	m ³	dam ³ , hm ³ , km ³

Pentru suprafețe:

$$1 \text{ ha} = 100 \text{ ari} = 10\,000 \text{ m}^2; \quad 1 \text{ ar} = 100 \text{ m}^2.$$

Pentru capacitate, unitatea principală este litrul (ℓ).

$$1 \text{ dm}^3 = 1 \ell; \quad 1 \text{ cm}^3 = 1 \text{ mL}; \quad 1 \text{ m}^3 = 1000 \ell.$$

Unitatea principală pentru masă este kilogramul (kg).

$$1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}; \quad 1 \text{ t} = 1000 \text{ kg}; \quad 1 \text{ q} = 100 \text{ kg}.$$

Unitatea principală pentru măsurarea timpului este secunda (s).

$$1 \text{ min} = 60 \text{ s}; \quad 1 \text{ h} = 60 \text{ min}; \quad 1 \text{ zi} = 24 \text{ h}.$$

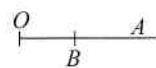
UNGHIUL

Unghi = reuniunea a două semidrepte închise cu aceeași origine.

Unghiurile se măsoară în grade, minute și secunde: $1^\circ = 60'$; $1' = 60''$.

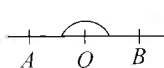
Clasificarea unghiurilor:

Unghi nul

$$\angle AOB = 0^\circ$$

Unghi alungit

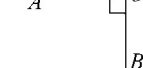
$$\angle AOB = 180^\circ$$

Unghi ascuțit

$$\angle AOB < 90^\circ$$

Unghi drept

$$\angle AOB = 90^\circ$$

Unghi obtuz

$$\angle AOB > 90^\circ$$

Unghiuri congruente = unghiuri care au aceeași măsură.

Bisectoarea unui unghi = semidreapta cu originea în vârful unghiului, situată în interiorul acestuia, care îl împarte în două unghiuri congruente.

Unghiuri adiacente: au același vârf, o latură comună și nu au puncte interioare comune.

Unghiuri complementare: două unghiuri care au suma măsurilor de 90° .

Unghiuri suplementare: două unghiuri care au suma măsurilor de 180° .

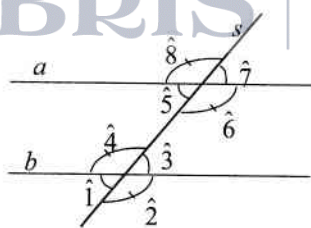
Unghiuri opuse la vârf: două unghiuri cu vârful comun și laturile în prelungire.

Două unghiuri opuse la vârf sunt congruente.

Drepte paralele: două drepte coplanare, fără puncte comune.

Drepte perpendiculare: două drepte concurente care formează un unghi drept.

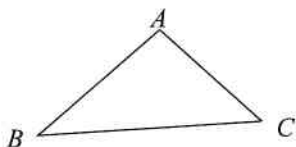
Unghiuri congruente formate de două drepte paralele cu o secantă:

$$\begin{array}{l} \hat{3} \equiv \hat{5} \\ \hat{4} \equiv \hat{6} \end{array} \left| \begin{array}{l} \text{alterne interne} \\ \text{alterne externe} \end{array} \right.$$

$$\begin{array}{l} \hat{1} \equiv \hat{5} \\ \hat{4} \equiv \hat{8} \\ \hat{2} \equiv \hat{6} \\ \hat{3} \equiv \hat{7} \end{array} \left| \begin{array}{l} \text{corespondente} \end{array} \right.$$

TRIUNGHIUL

Notăție: $\triangle ABC$

Elemente:

- vârfuri: A, B, C
- laturi: AB, BC, AC
- unghiuri: $\sphericalangle BAC, \sphericalangle ABC, \sphericalangle BCA$

$$\sphericalangle A + \sphericalangle B + \sphericalangle C = 180^\circ$$

Inegalitatea triunghiului:

$$|AB - AC| < BC < AB + AC$$

Clasificare:

I. După unghiuri

Ascutitunghic	Dreptunghic	Obtuzunghic

II. După laturi

Oarecare	Isoscel	Echilateral

Triunghiuri congruente: au laturile omoloage congruente și unghiurile omoloage congruente.

Cazuri de congruență:

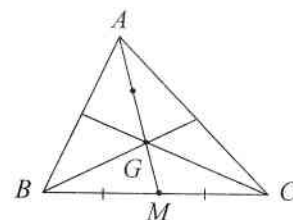
Triunghiuri oarecare	Triunghiuri dreptunghice
1. L.U.L.	1. C.C.
2. U.L.U.	2. C.U.
3. L.L.L.	3. I.U.
	4. I.C.

LINII IMPORTANTE ÎN TRIUNGHI

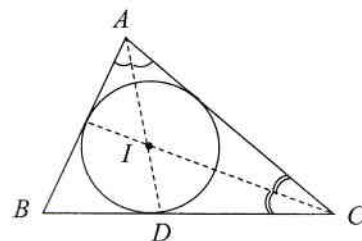
Mediana: segmentul care unește un vârf al triunghiului cu mijlocul laturii opuse.

Centrul de greutate (G) = punctul de intersecție a medianelor.

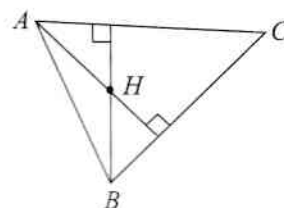
$$AG = \frac{2}{3} AM; GM = \frac{1}{3} AM.$$

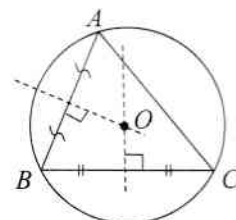
Bisectoarea: semidreapta cu originea în vârful unghiului, interioară unghiului, ce formează cu laturile unghiului două unghiuri congruente.
 Centrul cercului înscris (I) = punctul de intersecție a bisectoarelor.
 $d(I, AB) = d(I, AC) = d(I, BC) = r$.

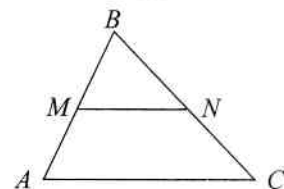
Înălțimea: segmentul ce trece printr-un vârf al triunghiului și este perpendicular pe latura opusă.
 Ortocentrul triunghiului (H) = punctul de intersecție a înălțimilor.

Mediatoarea: dreapta perpendiculară pe o latură a triunghiului, ce trece prin mijlocul acesteia.
 Centrul cercului circumscris (O) = punctul de intersecție a mediatoarelor.
 $OA = OB = OC = R$.

Linia mijlocie în triunghi: segment care unește mijloacele a două laturi ale triunghiului.
 Linia mijlocie este paralelă cu a treia latură și egală cu jumătate din lungimea acesteia.

TRIUNGHIURI SPECIALE

Triunghiul isoscel:

- are două laturi congruente (a treia se numește bază);
- unghiurile alăturate bazei sunt congruente;
- bisectoarea unghiului din vârf este mediană, înălțime și mediatoare corespunzătoare bazei.

Triunghiul echilateral:

- are toate laturile congruente;
- are toate unghiurile congruente (fiecare având măsura de 60°);
- bisectoarea oricărui unghi este mediană, înălțime și mediatoare corespunzătoare laturii opuse.

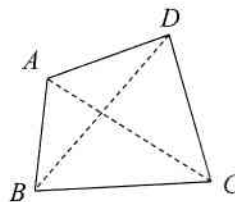
Triunghiul dreptunghic:

- are un unghi drept, iar celelalte două sunt ascuțite și complementare;
- mediana corespunzătoare ipotenuzei este egală cu jumătate din lungimea ipotenuzei;
- cateta opusă unui unghi de 30° este egală cu jumătate din ipotenuză (teorema 30° - 60° - 90°).

PATRULATERE

Elemente:

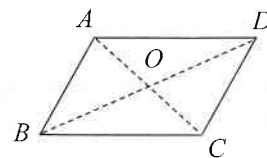
- vârfuri: A, B, C, D ;
  - laturi: AB, BC, CD, AD ;
  - unghiuri: $\sphericalangle A, \sphericalangle B, \sphericalangle C, \sphericalangle D$;
  - diagonale: AC, BD .
- $$\sphericalangle A + \sphericalangle B + \sphericalangle C + \sphericalangle D = 360^\circ$$

patrulater convex

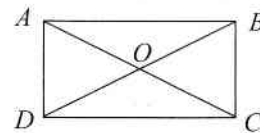
Paralelogramul = patrulaterul cu laturile opuse paralele.

- laturile opuse sunt congruente;
- unghiurile opuse sunt congruente;
- unghiurile alăturate sunt suplementare;
- diagonalele se înjumătățesc.

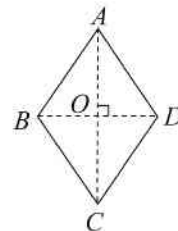
Dreptunghiul = paralelogramul cu un unghi drept.

- are toate proprietățile paralelogramului;
- are toate unghiurile drepte;
- diagonalele sunt congruente.

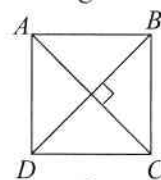
Rombul = paralelogramul cu două laturi consecutive congruente.

- are toate proprietățile paralelogramului;
- toate laturile sunt congruente;
- diagonalele sunt perpendiculare și sunt bisectoarele unghiurilor rombului.

Pătratul = rombul cu un unghi drept.

- are toate proprietățile rombului;
- are toate proprietățile dreptunghiului.

Trapezul = patrulaterul cu două laturi paralele și celelalte două laturi neparalele.

Dacă $CC' \perp AB$, atunci CC' = înălțimea trapezului.

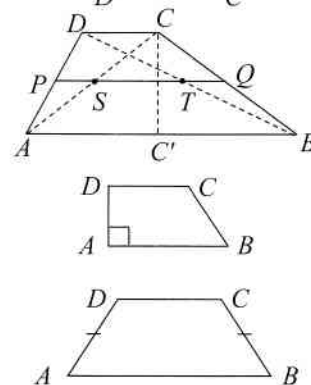
Linia mijlocie (PQ) = segmentul ce unește mijloacele laturilor neparalele.

$$PQ = \frac{(AB + CD)}{2} \text{ și } ST = \frac{|AB - CD|}{2}, \text{ unde } \{T\} = PQ \cap BD, \{S\} = PQ \cap AC.$$

Trapez dreptunghic = trapezul având un unghi drept.

Trapez isoscel = trapezul având laturile neparalele congruente.

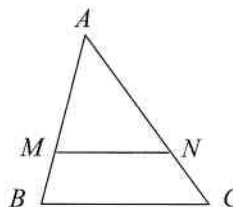
- unghiurile alăturate bazelor sunt congruente;
- unghiurile opuse sunt suplementare;
- diagonalele sunt congruente.

RELAȚII METRICE

Teorema lui Thales:

$$MN \parallel BC \Leftrightarrow \frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC}$$

Triunghiuri asemenea:

$$\triangle ABC \sim \triangle MNP \text{ dacă } \frac{AB}{MN} = \frac{AC}{MP} = \frac{BC}{NP} \text{ și } \angle A \equiv \angle M, \angle B \equiv \angle N, \angle C \equiv \angle P.$$

- Dacă $\triangle ABC$ este dreptunghic în A și $D = \text{pr}_{BC} A$, atunci:

Teorema catetei:

$$AC^2 = BC \cdot CD; AB^2 = BC \cdot BD.$$

Teorema înălțimii:

$$AD^2 = BD \cdot DC.$$

